

Undersøkelse av tre-skipet langhus fra før-romersk jernalder og grav fra vikingtid.

Id 286181, Myklebust gnr.3,
Sola k. Rogaland

Hilde Fyllingen og Dawn Elise Mooney

Saksnr.: 22/04302

Oppdragsgiver: Malvin Hebnes/Riksantikvaren

Stikkord: Jernalder. Bosetning. Grav.

Oppdragsrapport 2023/20

Universitetet i Stavanger,
Arkeologisk museum,
Avdeling for fornminnevern

Utgiver:
Universitetet i Stavanger
Arkeologisk museum
4036 STAVANGER
Tel.: 51 83 31 00
Fax: 51 84 61 99
E-post: post-am@uis.no

www.arkeologiskmuseum.no

Stavanger 2023

Undersøkelse av tre-skipet
langhus fra før-romersk jernalder
og grav fra vikingtid.
Id 286181, Myklebust gnr.3, Sola
k. Rogaland

Hilde Fyllingen og Dawn Elise
Mooney

ARKEOLOGISK
MUSEUM

Universitetet i Stavanger

Innberetning til topografisk arkiv

Vår ref. (arkivnummer):

Dato:

Kommune: Sola
Gårdsnavn: Myklebust
Gnr: 3
Bnr: 17
Lokalitetsnavn:
Tiltakshaver/ Oppdragsgiver: Malvin Hebnes
Adresse: Myklebustveien 43

Sakens navn:
Saksnr (p360/arkiv): 22/04302
KulturminneID: 286181
Hoh.:

Aksesjonsnr: 2022/65
Museumsnr: S14614, S14615
Natvit.prøvenr: 2022/65
Fotonr: 226883-226996
Intrasisnummer: Am_2022_004_Jasund

Registreringsrapport:
Befart (av/dato):
Saksbehandler:

Dispensasjon (§ /dato): § 10 vedtak 13.05.2022

Feltundersøkelse (tidsrom): 4.-7. juli 2022

Ved: Hilde Fyllingen (prosjektleder), Mari Samuelsen, Joana Incensio, Fenna Feijen og Sigurd Tomter. Jenny Alvestad og Vemund Hoffmann (RFK)

Saken gjelder: Større privat tiltak. Oppføring av ny driftsbygning
Stikkord resultater: Tre-skipet hus fra før-romersk jernalder. Grav fra vikingtid.

Innhold

SAMMENDRAG	2
1.0 INNLEDNING	2
1.1 Registrerte kulturminner i planområdet og i nærmiljøet.....	3
1.2 Personer tilknyttet undersøkelsen.....	5
2.0 PROBLEMSTILLINGER.....	5
3.0 METODE OG DOKUMENTASJON.....	5
4.0 BESKRIVELSE AV ANLEGG OG AKTIVITETSOMRÅDER.....	6
5.0 NATURVITENSKAPELIGE ANALYSER OG DATERINGER.....	15
5.1 Makrofossilanalyse	15
Resultat fra restmaterialet og prøvesortering	15
Resultat av makrofossilanalysene.....	16
Kommentar til makrofossilanalysene	18
Samlet tolkning og diskusjon av de naturvitenskapelige resultatene	18
5.2 ¹⁴ C dateringer.....	19
6.0 TOLKNING OG OPPSUMMERING	20
På grunn av endring.....	20
7.0 LITTERATURLISTE	20

SAMMENDRAG

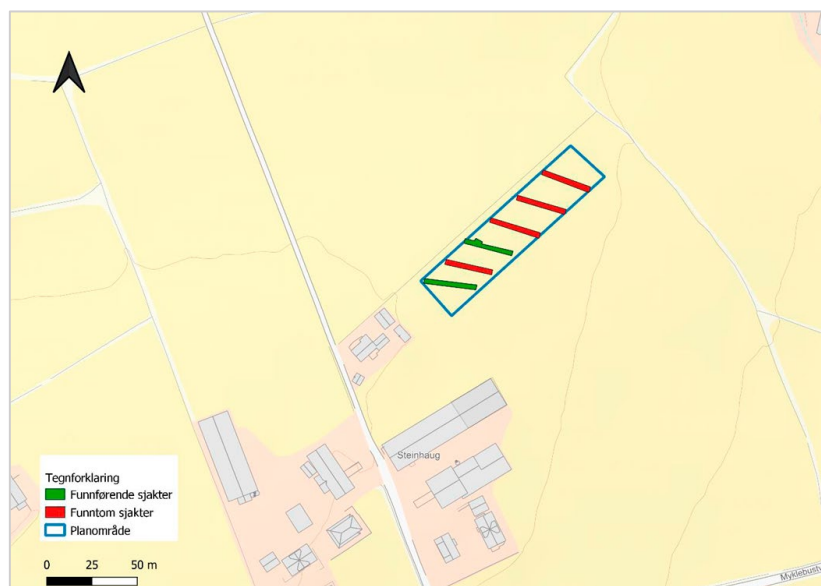
Id 286181, på Myklebust gnr 3, Sola k., ble undersøkt i tidsrommet 4.-7. juli 2022. Bakgrunn for saken var ønske fra grunneier Malvin Hebnes om oppføring av ny driftsbygning. Lokaliteten utgjorde 600 m² i dyrket mark like nord for dagens driftsbygning. Det ble avdekket om lag 450 m² og påvist 80 strukturer i form av stolpehull, kokegroper, grøfter, ardspor og en flatmarksgrav. Strukturene utgjorde rester av en tre-skipet bygning fra før-romersk jernalder, kokegroper var fra romertid og graven fra vikingtid.

1.0 INNLEDNING

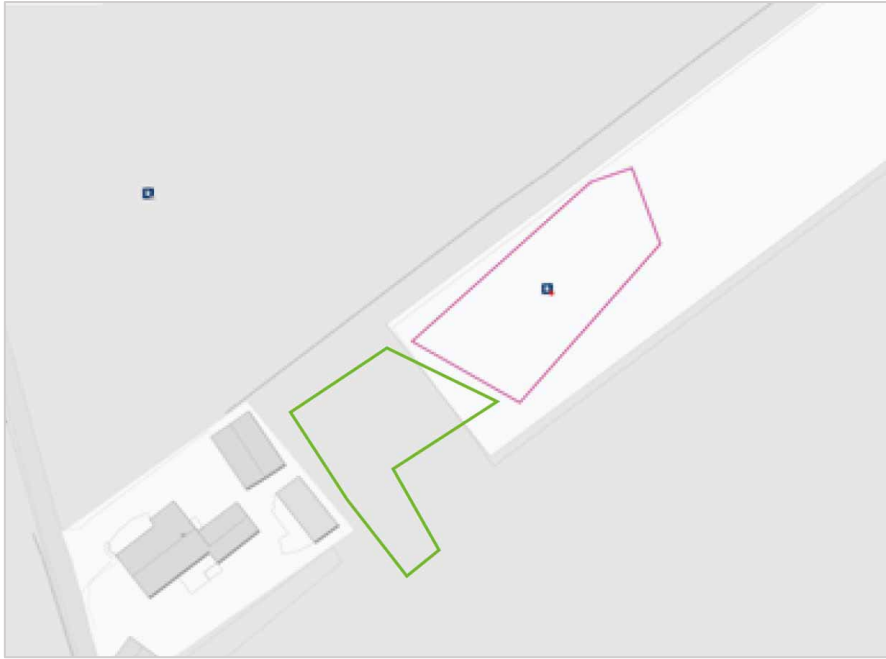
På bakgrunn av dispensasjon fra KML § 8, første ledd, gitt av Rogaland fylkeskommune 03.05.2022 (§10 vedtak fattet av Riksantikvaren 13.05.2022), ble arkeologiske og naturvitenskaplige undersøkelser av id 286181 (boplass og dyrkningsspor antatt være fra jernalder), gjennomført 4.-7.juli 2022. Dispensasjon fra KML § 8, første ledd, forelå 03.05.2022. § 10 vedtak ble fattet av Riksantikvaren 13.05.2022.

Planområdet utgjorde et areal på 2,9 mål i nordvest for dagens gårdstun (fig.1). Etter de arkeologiske registreringene ble det påvist automatisk fredete kulturminner innenfor 600 m² av planområdet.

Ved undersøkelsens oppstart kom det fra at det skulle gå vei fram til bygningen samt vann/kloakk/strømkabler og at disse arealene ikke var inkludert i den opprinnelige planen/registreringen. Avdekkingen hadde, på dette tidspunktet, påtruffet restene etter en treskipet bygning. 5.juli kom Rogaland Fylkeskommune (RFK), ved Anne Mette Haugen og Leif Håvard Vikshåland, på befering for å diskutere saken. AM fikk da tillatelse til å utvide arealet mot sørvest for å avgrense utstrekningen på den påviste bygningen. I tillegg ble det lagt en søkesjakt mot sør (hvor det ble påtruffet kokegroper) som forbandt feltgrensen med en allerede opparbeidet grusvei (fig.2). Am og RFK ble enige om at undersøkelsen kunne finne sted innenfor gjeldene budsjett og RFK stilte med 2 personer i felt i 1 dag uten kostnad for museet/tiltakshaver.

Figur 1: Kart som viser det registrerte arealet ifølge den opprinnelige planen. Kilde: Borochstein 2022.

Figur 2: Plankart som viser den opprinnelige lokalitetsavgrensingen i rosa og det utvidete arealet i grønt. Sett mot nord.

1.1 Registrerte kulturminner i planområdet og i nærmiljøet

Ved registreringen ble det lagt 6 søkesjakter innenfor planområdet. Automatisk fredete kulturminner, i form av 1 kokegrop, 2 groper, 1 kulturlag med kull og brent leire og 1 stolpehull ble påvist i den sørvestlige enden av planområdet. Lokaliteten utgjorde om lag 600 m². (Borochstein, 2022).

Figur 3: Flyfoto som viser lokalitetens beliggenhet. Sett mot nord.

Lokaliteten ligger i dyrket mark, på grensen mellom gårdene Jåsund og Myklebust, på topp av høydedraget på nordtuppen av Tananger (fig.3).

Innenfor en radius på 200 m er det registrert 12 gravhauger; den nærmeste kun 40 m fra lokaliteten. Sistnevnte (id 54285) er ikke lenger synlig, men tilsvarer Helliensens nr. 6. (Helliessen 1901) (fig.4). Av gravhaugene er kun 3 stk bevart, deriblant «Sothaug» som er Nord-Jærens største gravhaug fra bronsealderen. Arkeologisk museum har gjennomført arkeologiske undersøkelser på nord- og østsiden av Jåsund hvor det ble påvist bosetningsspor fra sen-neolitikum og folkevandringstid i tillegg til kokegrop og dyrkingslag fra eldre og yngre bronsealder (id 215865, 112268,112269,158219) (Fyllingen 2021).

På Myklebust er det tidligere undersøkt bosetningsspor fra bronsealder og yngre romertid/folkevandringstid samt gjort funn ved en flyttblokk som også indikerer bosetning tilbake til sen-neolitikum (id 112333,1124158). På Myklebust har det ligget en storgård i folkevandringstid og trolig også i vikingtid. Det er undersøkt en rik manssgrav fra vikingtid og man antar at vikingtidens tun ligger under dagens tun, dvs under det historisk kjente klyngetunet (Dahl 2014).

Figur 4: Utsnitt av T. Helliessens kart over registrert kulturminner i Tananger. Lokaliteten lå like øst for nr. 6. Sothaug er markert med rød sirkel. Helliessen 1901.

1.2 Personer tilknyttet undersøkelsen

Prosjektet ble gjennomført på 4 dager. Det ble brukt gravemaskin i 2 dager, leid inn av Nordbø Maskin. Fra AM besto personalet av Hilde Fyllingen (prosjektleder), Mari Samuelsen, Joana Incensio, Fenna Feijen og Sigurd Tomter. Fra RFK var Jenny Alvestad og Vemund Hoffmann. Etterarbeidet og rapporten er utført av Hilde Fyllingen og Dawn E. Mooney (botaniker).

2.0 PROBLEMSTILLINGER

I prosjektbeskrivelsen er det skissert to sentrale problemstillingen.

- Er det spor etter en gårdsbosetning eller kan eventuelle bygninger være knyttet til andre typer aktivitet enn boligformål?
- Hvordan forholder lokaliteten seg i tid til de omliggende gravhaugene og de undersøkte bosetningssporene på Jåsund og Myklebust? Er de samtidig med noen av disse, eller representerer de en annen periode?

Problemstillingene skal belyses gjennom fysiske undersøkelser av ulike strukturtyper og deres funksjon, funnmaterialet og ¹⁴C dateringer.

3.0 METODE OG DOKUMENTASJON

Undersøkelsene bestod i hovedsak av maskinell flateavdekking men påfølgende manuell undersøkelse av strukturer. Maskinell flateavdekking en graveteknisk metode som tar sikte på å påvise spor etter menneskelig aktivitet (kulturminner) skjult under markoverflaten/matjorden. Sporene (referert til som strukturer/anleggsspor, kulturlag eller funnkonsentrasjoner) påvist ved den maskinelle flateavdekkingen blir så rensert opp manuelt med krafse og graveskje. Deretter blir sporene digitalt innmålt ved hjelp av en totalstasjon/GPS, typebestemt og gitt et unikt id-nummer (må ikke forveksles med id-nummer fra Askeladden som identifiserer lokaliteten). Dette gir en grunnleggende oversikt over aktiviteten på flaten, f.eks. antall eller type anlegg/struktur, lokalisering på flaten og relasjon til hverandre. På bakgrunn av dette kan man gjøre innledende tolkninger og prioriteringer for den videre undersøkelsen.

Etter avdekking blir et utvalg av anlegg/strukturer/kulturlag/funnkonsentrasjoner helt eller delvis gravd ut for hånd/manual. Informasjon om bredde, dybde, utforming, fyllmassen sammensetning, konsistens og farge dokumenteres. Eventuelle funn blir samlet inn og ulike prøver tatt ut. Strukturer, som f.eks stolpehull og kokegroper, blir fotografert i plan og i profil og i noen tilfeller også tegnet i skala. Vertikale profil dokumenteres, og kan så brukes til uttak av naturvitenskapelige prøver. Noen spor graves stratigrafisk ut i sin helhet. En følger slik et anlegg, f.eks. en grav, fra den yngste fasen eller ledd i dannelsen til den eldste fasen.

I tillegg blir alt målt inn digitalt og overført til database- og GIS programmet Intrasis (Am_2022_004).

Funn og prøver er katalogisert i Musit i henhold til gjeldende nomenklatur ved Am (S14614 og S14615).

Det ble tatt i alt 11 makrofossilprøver fra lovende strukturer hvorav alle ble analysert. Prosjektets prøver er listeført under AM naturvitenskapelige journalnummer 2022/65-1 til 2022/65-11. Alle prøver ble tatt ut fra anlegg av arkeologene i løpet av undersøkelsen og målt inn direkte med totalstasjon. Prøvene har på denne måten fått et unikt Intrasis id-nummer, i tillegg til det

naturvitenskapelige prøvejournalnummeret. Makrofossilanalyse ble utført på AM mens prøver til ¹⁴C-datering ble sendt til NTNU, Nasjonallaboratoriet for datering.

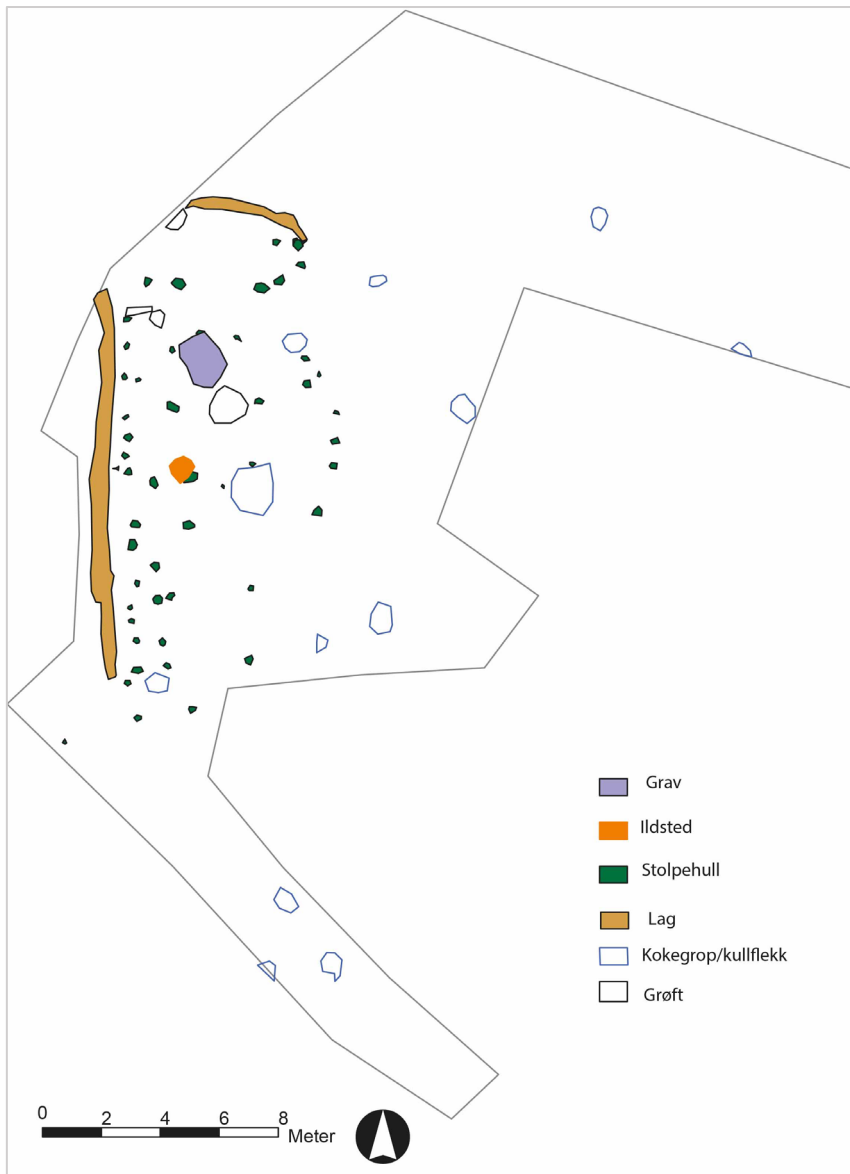
Prøvene ble flottert i vann ved å bruke en Siraf-type flotteringsmaskin (utviklet etter Williams, 1973) og deretter vasket gjennom en sikt med maksimum maskevidde av 500µm, i samsvar med AM veiledninger til preparat av prøver til arkeobotanisk analyse. Restmaterialet («heavy residue», minerogent materiale osv. som ikke flyter) ble vasket før funn og mikroarkeologisk materiale inkludert bein, skjell og planterester ble plukket ut. Restmaterialet ble så siktet gjennom sikter med maskevidde på 4, 2, og 1mm og deretter sortert. Funn inkludert makrofossiler ble så gitt til respektive spesialister og inkludert i relevant del av rapporten.

Vedartsanalyser ble gjort ved hjelp av Nikon SMZ1500 stereozoom mikroskop med forstørrelse 7.5x – 112.5x for første gruppering og Zeiss pålysmikroskop ved forstørrelser på opptil 400x for identifikasjon av trearter. Til vedartsbestemmelser ble det brukt relevant faglitteratur (Schweingruber, 1990; Hather, 2000; Schoch et al., 2004). Utvalgte trekullfragmentene veides for å bekrefte at de fylte minimumskrav for vekt til ¹⁴C-prøver ifølge Beta Analytic (2017).

I makrofossilanalyse er identifisering basert på det at diasporer, dvs. frø, frukter, nøtter samt andre plantedeler har morfologiske særtrekk som kan danne grunnlag for identifikasjon som art, slekt eller familie. Identifikasjoner ble gjort ved sammenligning av arkeologiske plantedeler med publisert og digitalt referansemateriale med illustrasjoner og beskrivende tekst, samt referansesamlingen ved AM. Følgende referansepublikasjoner er relevante for identifisering av forhistoriske planterester fra Nord-Europa: Anderberg (1994), Beijerinck (1947), Berggren (1969, 1981), Bertsch (1941), Cappers et al. (2006), Dombrovskaya et al. (1959), Griffin & Sandvik (1989), Jacomet (2006), Katz et al. (1965, 1977), Korsmo et al. (1981) og Neef et al. (2012). Nomenklaturen for vitenskapelige og norske navn på planter benyttet i tekst, diagram og tabeller er etter Mossberg & Stenberg (2018). Makrofossilanalysen ble utført av arkeobotanikere Morvenna van Rijn og Dawn Elise Mooney.

4.0 BESKRIVELSE AV ANLEGG OG AKTIVITETSOMRÅDER

Det ble totalt avdekket 425 m² og påvist 80 strukturer (fig.5 og 6). Av disse ble 5 avskrevet. De øvrige bestod av et lite område med ardspor, 1 grav fra vikingtid, 1 grop, 2 grøfter, 1 ildsted, 10 kokegrop, 2 kullflekker, 3 lag og 53 stolpehull.. Kun en kokegrop fra registreringen ble identifisert som automatisk fredet. De øvrige strukturene fra registreringen ble avskrevet som steimiinopptrekk med rester etter (forhistorisk) dyrkingslag.

Figur 5: Plankart over alle strukturer og deres tolkning.

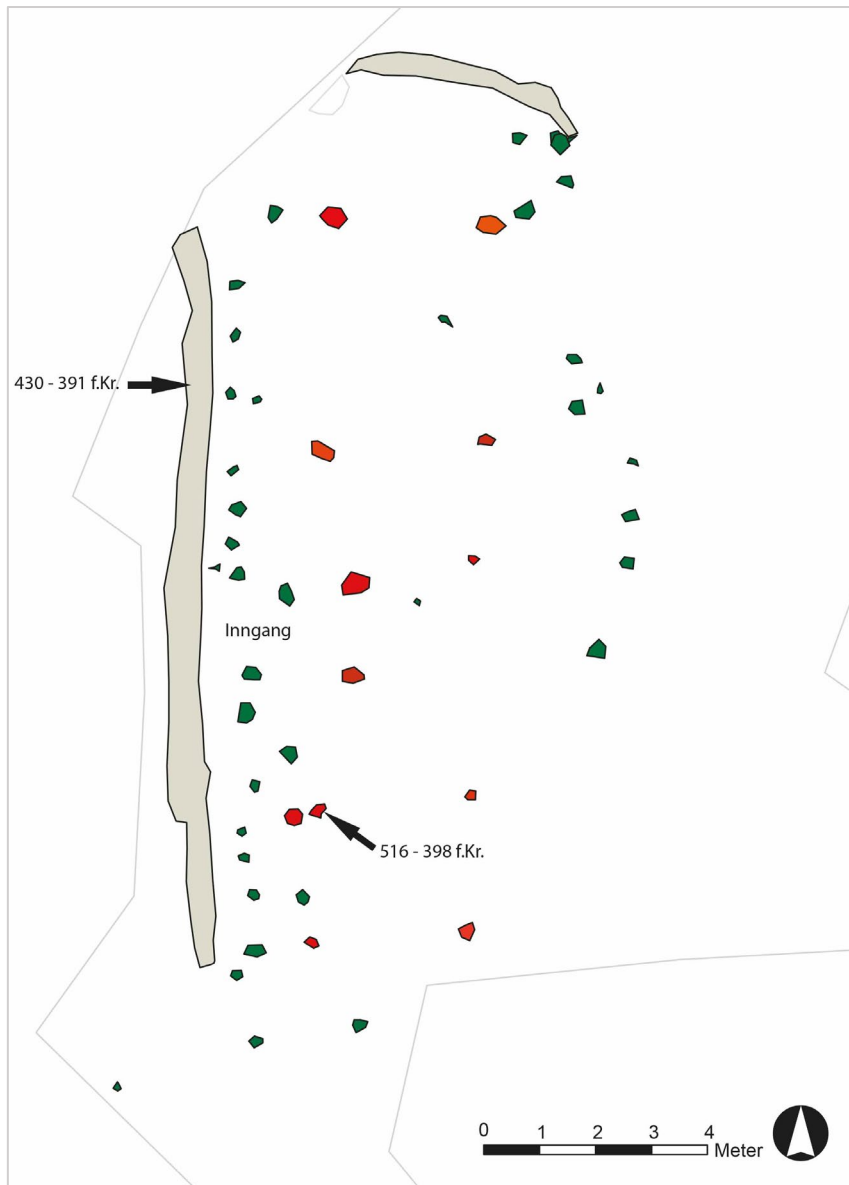

Figur 6 Oversikt over feltet etter andekking. Sett mot NV. Foto:AM.

4.1 Tre-skipet langhus fra før-romersk jernalder

Det kunne påvises ett tre-skipet langhus på feltet. Huset var orientert i N-S retning, det var 17,3 meter langt og estimert til 5 – 6 meter bredt. 12 stolper ble tolket som takbærende og disse dannet 6 grindpar. Det var bevart 20 stolper i den vestre langveggen og 12 i den østre. Utenfor den nordlige kortveggen og den vestlige langveggen var en 35- 45 cm bred grøft tolket som vegggrøft/takdrypp/drenering. Midt på husets vestre langvegg var et tydelig inntrukket inngangsparti. Den østre delen av huset var imidlertid for dårlig bevart til å si med sikkerhet om det har vært en parallell inngang (fig.7).

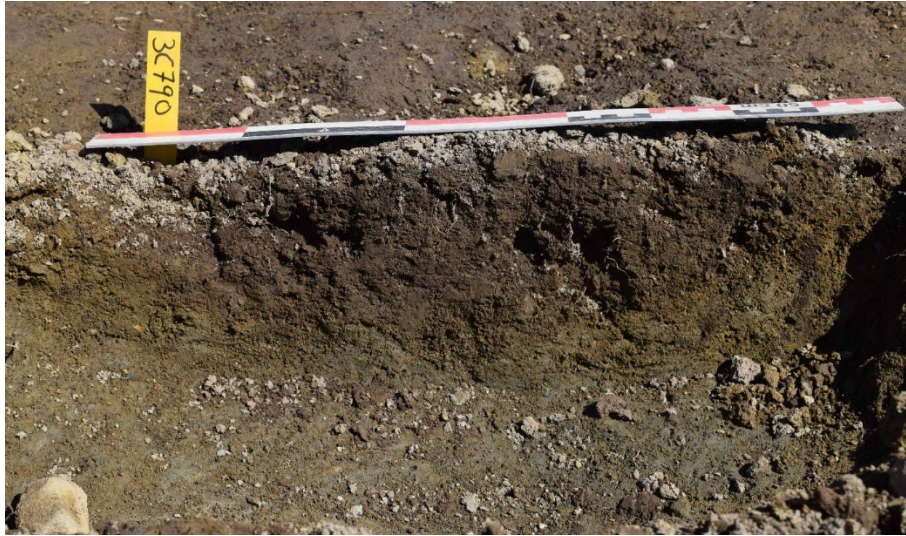
De takbærende stolpene variert i plan fra 21 til 51 cm og i dybde fra 8 til 26 cm. Det var skoningstein i noen av stolpene samt innslag av brent og ubrent leire. Grunnet tidspress ble det prioritert å undersøke de (potensielt) takbærende stolpene. Veggstolpene framsto allerede svært tydelig. Det ble kun gjort funn i én struktur i huset. I takbærende stolpe 385 ble det funnet ett keramikkskår og ett flintavslag. Det ble datert en prøve fra vestre vegggrøft (fig.9) og en prøve fra takbærende stolpe (fig.7) i sørenden av huset. Dateringen av vegggrøften var 430 – 391 f.Kr. og dateringen av stolpehullet 516 – 398 f.Kr. (fig.8).

Figur 7: Plankart av buset med dateringer. Takbarende stolpehull markert i rødt.

Figur 8: Eksempel på takbarende stolpe i profil. AS242. Foto:Am.

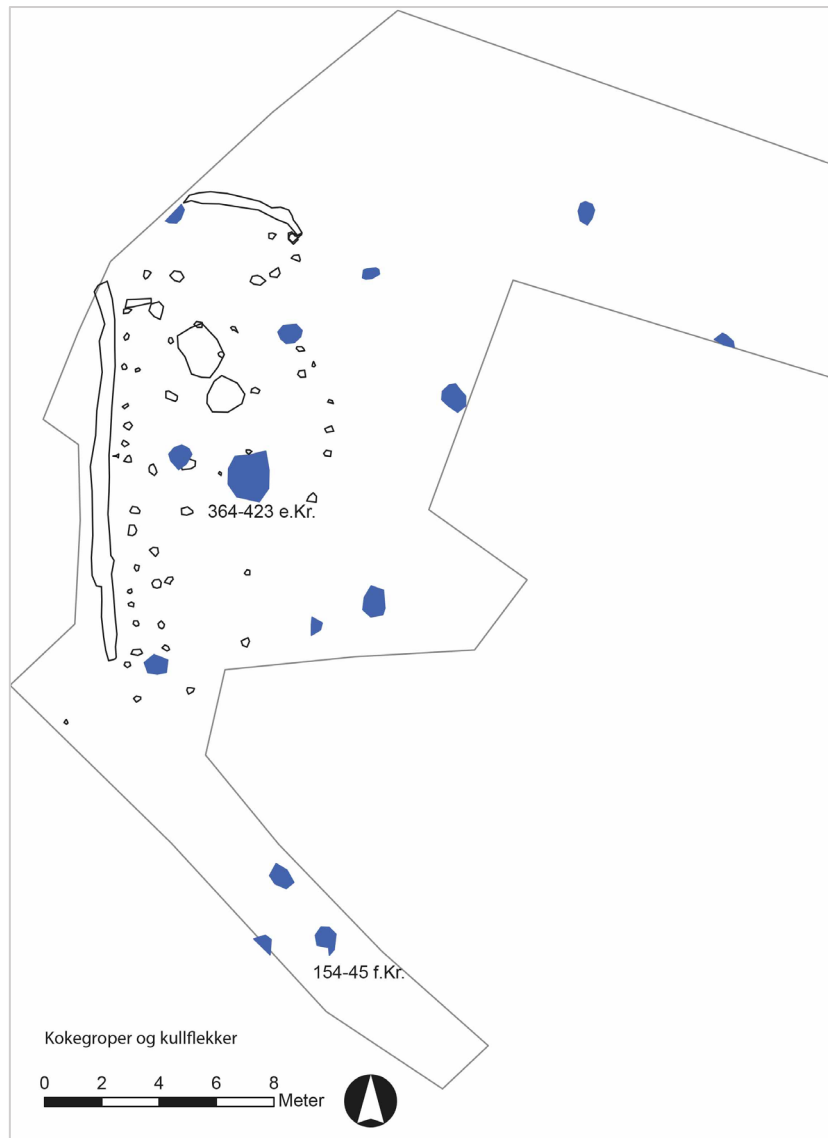

Figur9: Snitt gjennom vestre veggroft. Foto:Am.

4.2 Kokegroper, kullflekker og ildsted fra eldre jernalder

Det ble funnet 11 kokegroper, 1 ildsted og 2 kullflekker på lokaliteten. Kullflekkene antas å være bunn av kokegroper. To av kokegropene ble datert. I AK 468 ble det funnet en ildslagningsstein i kvarts samt 28 skår av et bordkar av eldre jernalders type. Kokegropen ble datert til 364 – 423 e.Kr.(yngre romertid). I tillegg ble en kokegrop i den sørlige enden (AK 420) datert til 154 – 45 f.Kr. (slutten av før-romersk jernalder) (fig.10).

Mengden kokegroper, og dateringen, tyder på at det har vært et kokegropfelt på lokaliteten etter av huset gikk ut av bruk.

Figur 10: Plankart som viser kokegroper, kullflekker og ildsted med dateringer.

4.3 Flatmarksgrav (A728) fra vikingtid

I den nordlige enden av huset var en 1,3 x 1,5 meter stor firkantet struktur. Det bestod av fylt stein og nedbrutt torv. Vi antok først at dette måtte være en moderne forstyrrelse, men ved opprensing ble det funnet et brynefragment og det ble klart at strukturen antageligvis var en flatmarksgrav. De øverste 10 cm bestod av torvblandete masser og etter en grundig opprensing ble omrisset til nedgravningen tydelig. I plan så vi at strukturen inneholdt flere større stein (30 cm) rundt en pakning med nevestore stein og det kunne synes som om nedgravningen var kollapset i midten (fig.11).

Figur 11: Graven etter 10 cm opprensing Sett mot SØ. Foto:Am.

Fyllmassene mellom steinene ble etter hvert mer siltholdige og var iblandet gråbrun sand med biter av brent leire. Da graven ligger i enden av det tre-skipete huset, er det sannsynlig at de leireblandete massen stammer trolig fra strukturer (stolpehull eller lag) i det tre-skipete huset. Det første, sikre tegn på at det var snakk om en grav, kom i form av en jernnagle funnet etter 15 cm masse var fjernet. Det ble, på samme dybde, gjort funn av et spinnehjul (fig.12).

Figur 2: Spinnehjulet in situ i graven. Foto:AM.

Da steinpakningen ble fjernet, kunne man begynne å se omrisset etter et trekammer/kiste (fig.13). 25 cm under markoverflaten var det tydelig nedbrutt organisk materiale og det ble, i det nordvestre hjørnet funnet mineralisert treverk og jern (fig.14).

Figur 13: Graven på 20 cm dybde etter fjerning av stein. Omrisset av nedbrutt organisk materiale er tydelig. Sett mot SO. Foto: Am.

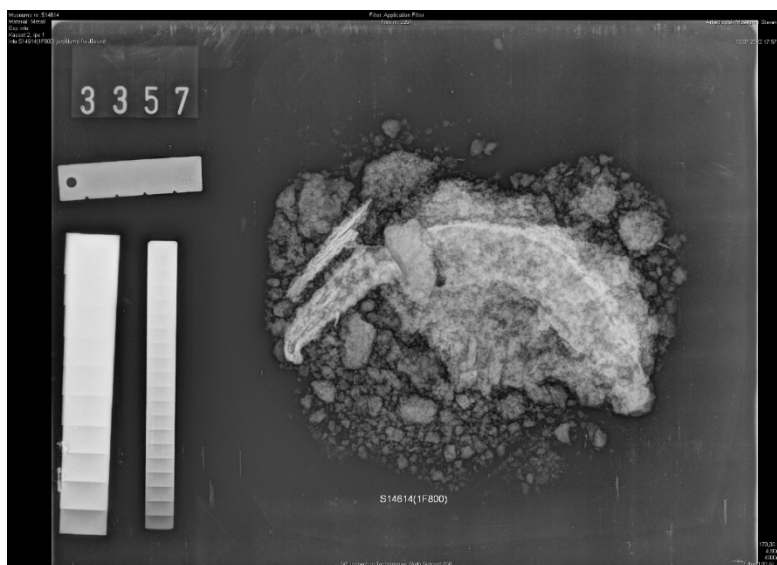
Figur 14: Graven på 25 cm dybde. Samlingen som innebilde jernsigden og kobbernålen godt synlig nede i høyre hjørnet. Sett mot SO. Foto: Am.

Ved opprensning i bunn kom det fram 8 – 12 cm dype, sirkulære, nedgravinger i tre av hjørnene (fig.15). Disse vitener om at det har stått stolper i hvert hjørne og at kammeret i graven har trolig vært en sleppverkskonstruksjon, snarere enn en kiste.

Figur 5: Bunn av graven hvor de grunne avtrykkene av stolpene er synlige i hjørnene. Sett mot SO. Foto:AM.

Totalt ble det funnet 3 jernnagler, et jernfragment, en nål i bronse/kobberlegering, en jernsigd og et spinnehjul (S14614) (fig.16). Gjenstandsfunnene daterer graven typologisk til vikingtiden og den er sannsynligvis en kvinnegrav.

Figur 4: Røntgenbilde av jernsigden. Foto: Am, konservering.

5.0 NATURVITENSKAPELIGE ANALYSER OG DATERINGER

Det ble tatt ut ni makrofossilprøver under utgravningen hvorav alle ble analysert. Prøvene ble tatt fra stolpehull, vegggrøft, grav og kokegroper (Tabell 1). Prøvene ble tatt for å svare på problemstillinger nevnt i kapittel 2, særlig omkring landskaps- og vegetasjonshistorie og jordbrukspraksis.

Tabell 1: Oversikt over makrofossilprøver fra Myklebust/Jåsund og volum før og etter flotering.

Prøvenr.	Anlegg nr.	Type anlegg	Dybde (cm)	Volum før flotering (l)	Volum (ml)
1	AS 224	stolpehull	1 – 19	1	1
2	AS 242	stolpehull	1 – 25	2	1
3	AS 385	stolpehull	1 – 16	1,5	1
4	AD 579	vegggrøft	0 – 9	3	1
5	AD 579	vegggrøft	0 – 12	4,5	2
6	A 728	grav	25	3	1
7	AK 200	kokegrop	1 – 4	2	40
8	AK 420	kokegrop	1 – 6	3	100
9	AK 468	kokegrop		1	1
10	AS 687	stolpehull	2 – 26	2	10
11	AK 468	kokegrop	5 – 10	3	550

5.1 Makrofossilanalyse

Resultat fra restmaterialet og prøvesortering

Resultat fra sortering av prøvene og restmaterialet vises i Tabell 2. Restmaterialet inneholdte et spekter funn inkludert keramikkskår, varmepåvirket flint, slagg, brent leire, trekull og forkullede kvister. De fleste prøvene også inneholdte moderate til høye mengder magnetisk materiale, noe som kan relateres til brenneaktivitet, men også kan skyldes naturlig jerninnhold i lokale bergarter.

Tabell 2: Funn og observasjoner fra sortering av prøver og restmaterialet. Innholdet estimeres ved bruk av følgende systemet: * = 1-15, ** = 16-50, *** = 51-100, **** = >100; L = lav, M = moderat, H = høy.

Nat.vit.nr. 2022/65-		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Restmaterialet	Magnetisk materiale	M	H	M	H	H	H	H	H	-	H	M
	Keramikk	-	-	*	-	-	-	-	-	-	-	-
	Keramikk (g)	-	-	5.47	-	-	-	-	-	-	-	-
	Varmepåvirket flint 2-4mm*	-	-	-	-	-	-	*	-	-	-	-
	Slagg	-	-	-	-	-	-	-	*	-	-	-
	Slagg (g)	-	-	-	-	-	-	-	0.11	-	-	-
	Brent leire	-	**	*	-	-	-	-	-	-	-	-
	Brent leire (g)	-	18.08	2.99	-	-	-	-	-	-	-	-
	Uforkullet frø	-	-	-	-	-	-	-	*	-	-	-
	Trekull >4mm *	*	-	*	*	*	-	**	*	-	-	*
	Trekull >4mm (g)	0.04	-	0.18	0.22	0.14	-	0.52	0.07	-	-	0.02
Kvist forkullet <2	-	-	-	-	-	*	*	*	-	-	*	
Prøvesorte	% Trekull	10	5	20	50	50	70	99	90	10	50	100
	% Minerogent materiale	60	70	20	30	10	2	1	1	80	50	0
	Trekull ≥4mm	-	*	*	*	*	-	**	****	*	*	****
	Trekull <4mm	*	*	*	****	****	***	****	****	**	**	****

Nat.vit.nr. 2022/65-	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Forkullet korn	-	-	-	*	-	-	-	*	-	-	*
Forkullet frø	*	*	*	*	*	*	*	*	*	**	*
Uforkullet frø	-	*	-	*	*	*	-	*	*	*	*
Cenococcum	*	-	*	*	*	*	**	*	*	***	*
Rotfilt	****	****	****	****	****	****	***	****	**	**	*
Stengelfragmenter	*	*	*	*	-	*	*	-	-	****	*
Organiske fragmenter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*	-
Insekter	*	*	*	-	*	*	-	-	*	*	*
Meitemarkkokonger	*	*	-	-	*	-	*	*	*	*	*

Det ble funnet trekull og forkullede frø i alle prøver og forkullet korn i tre av prøvene. Uforkullede frø ble funnet i fem av åtte prøver og sklerotier av soppen *Cenococcum geophilum* i alle bortsett fra én. Sistnevnte er svært vanlig blant annet i skog og på dyrket mark (Jensen, 1974; LoBuglio, 1999). Sklerotiene tyder på et aktivt jordsmonn med røtter og mykorrhiza.

Meitemark-kokonger, som ble også funnet i prøvene, er også spor etter biologisk aktivitet i jordsmonnet. Sammen med funn av moderne røtter, uforkullede frø og moderne insektraster kan disse tolkes som tegn på forstyrrelse av de arkeologiske lagene gjennom bioturbasjon.

Resultat av makrofossilanalysene

Under analysen ble fire faktorer undersøkt og vurdert: Bevaring av planterestene, mangfold (antall arter) og mengde (antall frø) makrofossiler, tilstedeværelsen av dyrkede planter, og tilstedeværelsen av ville planter. Samtlige prøvene inneholdte plantefunn hvorav antallet varierte fra noen få til dusinvis per prøve (Tabell 3). Bevaring av makrofossilene var middelmådig: Det var mulig å identifisere de fleste artene, men noen frø hadde sedimenteringskonkresjoner og/eller var sterkt nedbrutt, noe som gjorde at det var umulig å identifisere frøene til artsnivå. I noen tilfeller var det kun familien som kunne identifiseres.

Funn av kulturplanter besto av korn av havreslekten (*Avena sp.*) og frø av lin (*Linum usitatissimum*). Funn av spiselige ville planter besto av nøtteskallfragment av hassel (*Corylus avellana*) og frø av krekling (*Empetrum nigrum*) og markjordbær (*Fragaria vesca*). Disse plantene var alle forkullet. Ett hasselnøtteskallfragment ble funnet i veggroft 579. De tre markjordbærfrøene og linfrøet ble funnet i stolpehull 687. Ett havrekorn ble funnet i kokegrop 468. Det var ingen småaksfragmenter av havre i prøvene, derfor var det ikke mulig å fastslå om havren tilhørte den dyrkede arten (*Avena sativa*) eller den ville arten (*Avena fatua*, floghavre).

I tillegg til de kultur- og spiselige plantene ble det funnet dusinvis av forkullede og uforkullede rester av ville planter. Alle prøvene inneholdte forkullede ville planter inkludert starrslekten (*Carex sp.*), storarveslekten (*Cerastium*), meldestokk (*Chenopodium album*), knegras (*Danthonia decumbens*), hønsegrasslekten (*Persicaria sp.*), kjertelhønsegras (*Persicaria lapathifolia*), smalkjempe (*Plantago lanceolata*), tungras (*Polygonum aviculare*), engsoleie (*Ranunculus acris*), småsyre (*Rumex acetosella*), smelleslekten (*Silene sp.*), linbendel (*Spergula arvensis*), vassarve (*Stellaria media*), syreslekten (*Rumex sp.*) og fiolslekten (*Viola sp.*).

Det ble også funnet forkullede planterester som grunnet sedimenteringskonkresjon og nedbrytning kunne kun identifiseres til familienivå, inkludert kurvplantefamilien (Asteraceae), nellikfamilien (Caryophyllaceae), erteblomstfamilien (Fabaceae), sivfamilien (Juncaceae), leppeblomstfamilien (Lamiaceae) og gressfamilien (Poaceae). I tillegg ble det funnet forkullede jordstengler og kvister/stengler, men det er uklart fra hvilke plantearter de stammer.

De uforkullede restene inkluderte arter som meldestokk, jordrøyk (*Fumaria officinalis*), kjertelhøsegras, vanlig høsegras (*Persicaria maculosa*), tungras, linbendel, vassarve og ikke-identifiserbare arter i grasfamilien og slireknefamilien (Polygonaceae). De uforkullede ville plantene ble funnet i mye lavere mengder enn de forkullede ville artene, og de ble heller ikke funnet i alle prøver. Bevaringsforhold på lokaliteten var ikke tilstrekkelig for bevaring av uforkullede arkeologiske planterester. Dermed tolkes de uforkullede makrofossilene som moderne.

Tabell 3. Identifikasjoner av forkullede og uforkullede makrofossiler. Antall fragmenterte planterester estimeres ved bruk av følgende systemet: * = 1-15, ** = 16-50, *** = 51-100, **** = >100.

Nat.vit. nr. 2022/65-		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kulturplanter, forkullet												
<i>Avena</i> sp.	Karyopse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
<i>Linum usitatissimum</i>	Frø	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Spiselige ville planter, forkullet												
<i>Corylus avellana</i>	Endocarp	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
<i>Empetrum nigrum</i>	Frø	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
<i>Fragaria vesca</i>	Frukt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-
Ville planter, forkullet												
Asteraceae <2mm	Frukt	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
<i>Carex tristigmatica</i> e	Frukt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3
Caryophyllaceae	Frø	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
<i>Cerastium</i> sp.	Frø	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
<i>Chenopodium album</i>	Frukt	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-
<i>Danthonia decumbens</i>	Frukt	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Fabaceae <2mm	Frø <2mm	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Juncaceae	Frø	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Lamiaceae	Frukt	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
<i>Persicaria</i> sp.	Frukt	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
<i>Persicaria lapathifolia</i>	Frukt	-	1	-	1	1	-	5	-	-	-	-
<i>Plantago lanceolata</i>	Frukt	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-
Poaceae	Frukt >2mm	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-
	Frukt <2mm	-	-	-	-	1	2	-	-	-	5	1
<i>Polygonum aviculare</i>	Frukt	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
<i>Ranunculus acris</i>	Frukt	-	3	-	-	-	-	1	1	-	1	1
<i>Rumex acetosella</i>	Frukt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
<i>Silene</i> sp.	Frø	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
<i>Spergula arvensis</i>	Frø	-	2	1	-	3	-	2	1	-	8	2
<i>Stellaria media</i>	Frø	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
<i>Rumex</i> sp.	Frukt	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
<i>Viola</i> sp.	Frukt	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-
Indet.	Rhizom	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
	Blomster -knopp	-	-	-	1	-	1	*	-	-	-	-
	Kvist/ stengel	*	*	-	*	-	**	*	-	*	***	***
	Frø/frukt	-	1	-	1	-	-	-	-	1	6	1
Ville planter, uforkullet												
<i>Chenopodium album</i>	Frukt	-	-	-	-	-	-	*	*	-	-	-
<i>Fumaria officinalis</i>	Frukt	-	-	-	-	-	-	-	*	-	-	-
<i>Persicaria lapathifolia</i>	Frukt	-	*	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Persicaria maculosa</i>	Frukt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*

Nat.vit. nr. 2022/65-		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Polygonaceae	Frukt	-	-	-	-	-	-	-	*	-	-	-
<i>Polygonum aviculare</i>	Frukt	-	-	-	-	-	*	-	*	-	-	*
<i>Spergula arvensis</i>	Frø	-	-	-	*	*	-	-	-	-	-	*
<i>Stellaria media</i>	Frø	-	*	-	-	*	-	-	-	-	-	-

Kommentar til makrofossilanalysene

Det ble funnet fem arter spiselige planter på Myklebust: kulturplantene havre og lin og de ville plantene hasselnøtt, krekling og markjordbær. Selv om havre er blitt dyrket i Rogaland siden jernalderen er det ingen klare bevis for at funnene tilhører den dyrkede arten (Viklund, 2004). Den ville arten floghavre er et vanlig åkergress i Norge. Lin ble dyrket både for fiber (stengel) og olje (frø). Lin i arkeologiske strukturer er spesielt siden linfrø sjelden blir funnet og stengler ofte ikke blir gjenkjent. Hassel, krekling og markjordbær er stedegne ville planter i Norge og er sannsynligvis blitt plukket lokalt i naturen (Bjerck, 2008; Prøsch-Danielsen, 2006). Alle rester etter spiselige planter ble funnet i stolpehull og veggroft som var i bruk omtrent samtidig (fjorromersk jernalder/romertid). Kokegropene, som er yngre enn huset, inneholdte ingen spiselige planter, men var rikelig med trekull og forkullede kvister. De inneholdte også rester etter forkullede ville planter som kan ha vokset i nærheten kokegropene og ble tilfeldig forkullet under bruk av kokegropene.

Et spekter rester etter ville planter ble identifisert i prøver fra ulike kontekster og perioder, noe som tyder på at en variert vegetasjon vokste omkring lokaliteten. Alle disse artene er stedegne i Norge og kan bli funnet i ulike habitater, inkludert lynghei, gressmark og forstyrrede områder. For eksempel finnes krekling og knegras vanligvis på lynghei, mens knegras, engsoleie og smalkjempe finnes også ofte på gress- og beitemark. Arter som meldestokk, tungras og linbendel foretrekker næringsrike (til en viss grad forstyrrede) jordtyper som ofte finnes i nærheten av bosetninger. Disse artene er også vanlige åkergress i Sørvest-Norge (Jensen, 2012). I tillegg er bladene og unge stenglene til bl.a. meldestokk, småsyre og vassarve spiselige (Behre, 2008).

Forskjellige faktorer kan ha ført til forkulling av planterestene fra Myklebust. Derimot er det vanskelig å fastslå årsaken(e) til forkulling. Forkulling skje under matlaging eller under rengjøring av lagringsfasiliteter ved hjelp av ild for å bli kvitt insekter eller sopp (Van der Veen, 2007). Mens kokegropene er ildproduserende strukturer der materiale ble forkullet under bruk representerer funn fra andre strukturer sekundær deponering av brent materiale.

Samlet tolkning og diskusjon av de naturvitenskapelige resultatene

Makrofossilanalysen undersøkte 11 jordprøver fra ulike strukturer som ble datert til perioden fra fjorromersk jernalder til vikingtid på Myklebust, og gir innsikter i beboernes kosthold og lokalvegetasjonen. Analysen viste tilstedeværelsen av rester etter både dyrkede og ville planter. Alle dyrkede plantene var forkullet mens det ble funnet både forkullede og uforkullede rester etter ville planter. Makrofossilfunnene tyder på mulig dyrking av havre og lin i et åpent landskap preget av åker- og beitemark. Resultatene er i stor grad sammenlignbare med makrofossilfunnene fra TKV-prosjektet like sør for Myklebust (Fyllingen et al., 2023). Hasselnøtteskall og frø av krekling og markjordbær kan tyde på sanking av nøtter og bær i lokalområdet men også fra åpent skog/skogbryn og lynghei.

5.2 ¹⁴C dateringer

Da prosjektet var av så begrenset omfang var det lagt opp til minimal prøvetagning. Det var budsjettert med 4 ¹⁴C prøver.. Det ble prioritert å datere ett stolpehull samt grøften, for å se om disse var samtidige. Videre ble to kokegroper datert; den ene like ved huset, den andre i sørlige ytterkant av feltet. Alle prøvene ble datert på kortlivet trevirke. Sortering og treartsbestemmelse ble utført av D. E. Mooney ved Am. Dateringen ble gjort ved Nationallaboratoriet for ¹⁴C dateringer ved NTNU.

Prøvenummer	Strukturtype	¹⁴ C datering BP	Kalibrert datering	Lab. nr
2022/65-02	AS242, stolpehull	2386+/-18	68.3% sannsynlighet 474BC (37.5%) 433BC 424BC (30.8%) 401BC 95.4% sannsynlighet 516BC (95.4%) 398BC	TRa-21048
2022/65-04	AD579. vegggrøft	2360 +/- 14	68.3% sannsynlighet 410BC (68.3%) 397BC 95.4% sannsynlighet 462BC (5.7%) 439BC 420BC (89.7%) 391BC	TRa-21049
2022/645-08	AK420, kokegrop	2082 +/- 13	68.3% sannsynlighet 106BC (68.3%) 49BC 95.4% sannsynlighet 154BC (95.4%) 45BC	TRa-21050
2022/65-09	AK468, Kokegrop	1660+/- 13	68.3% sannsynlighet 384AD (5.2%) 388AD 393AD (63.1%) 419AD 95.4% sannsynlighet 364AD (95.4%) 423AD	TRa-21051

6.0 TOLKNING OG OPPSUMMERING

På grunn av endring av planene underveis i utgravingen, ble det gravd et stykke lenger mot sør/sørvest enn det registreringen hadde omfattet.

Selv om det undersøkte arealet kun var i overkant av 400 m², var resultatene over all forventning. Det ble funnet ett tre-skipet langhus fra før-romersk jernalder, kokegroper fra før-romersk jernalder og romertid samt en flatmarksgrav fra vikingtid.

Det finnes flere lokaliteter i Sola hvor det er påvist vikingtidsgraver i direkte tilknytning til eldre jernalders bebyggelse. Undersøkelser på lenger sørvest på Myklebust, på Tjøra og på Skadberg er alle eksempler på dette (Bjørlo 2011, Dahl 2014, Fyllingen et.al. 2023). Det synes å ha vært en omfattende bosetning på Tananger helt fra sen-neolitikum og området har en særs stilling med tanke på slaget ved Hafrsfjord og Rikssamlingen. Det er ikke så ofte at selve bosetningen fra vikingtiden påvises. Gravfunn er derfor et viktig bidrag i forståelsen av bosetningsstrukturen i perioden.

7.0 LITTERATURLISTE

- Anderberg, A.-L. (1994). *Atlas of seeds and small fruits from Northwest-European plant species: Part 4. Resedaceae – Umbelliferae*. Naturhistoriska riksmuseet.
- Behre, K. (2008). Collected seeds and fruits from herbs as prehistoric food. *Vegetation History and Archaeobotany*, 17 (2008), 65-73
- Beijerinck, W. (1947). *Zadenatlas der Nederlandsche Flora*. Wageningen.
- Berggren, G. (1969). *Atlas of seeds and small fruits of Northwest-European plant species: Part 2. Cyperaceae*. Swedish Natural Science Research Council.
- Berggren, G. (1981). *Atlas of seeds and small fruits of Northwest-European plant species: Part 3. Salicaceae – Cruciferae*. Swedish Natural Science Research Council.
- Bertsch, K. (1941). *Früchte und Samen: ein Bestimmungsbuch zur Pflanzenkunde der vorgeschichtlichen Zeit. Handbücher der praktischen vorgeschichtsforschung*. F. Enke.
- Beta Analytic. 2017: *Sample Selection and Size Recommendations*.
<http://www.radiocarbon.com/required-carbon-dating-sample-sizes.htm>
- Bjerck, H.B. (2008). Norwegian Mesolithic Trends: A Review. I G. Bailey & P. Spikins (red.), *Mesolithic Europe*, s. 60-106. Cambridge University Press.
- Bjørlo, A.H. 2011. Arkeologisk utgraving av bosetningsspor fra eldre jernalder og graver fra yngre jernalder på Skadberg gnr. 32, bnr. 1 og 2, Sola k. Rogaland, *Oppdragsrapport 2011/11*, Arkeologisk museum, UiS.
- Borøchstein, G. S. 2022. Oppføring av driftsbygning – arkeologisk rapport. Gnr. 3, bnr. 16, Sola kommune. Rapport nr. 7 2022, Rogaland fylkeskommune.
- Cappers, R.T.J., Bekker, R.M. & Jans, J.E.A. (2006). *Digitale Zadenatlas van Nederland*. Barkhuis.

Dahl, B. 2014. Arkeologisk utgravning av hus og graver. Myklebust gnr. 3, Sola kommune, Rogaland. Oppdragsrapport B 2014/20, Universitetet i Stavanger.

Dombrovskaya, A.V., Korenyeva, M.M. & Turemnov, S.M. (1959). *Atlas of the Plant Remains Occurring in Peat*. Nauka.

Fyllingen, H., Lindell, S., Husvegg, J., Hillesland, K., Mooney, D.E., Lechterbeck, J. & Hamre, E. 2023. «Transportkorridor Vest» sesong 2017 og 2021. Arkeologiske og naturvitenskapelige undersøkelser på Tjora gnr. 10 og Hogstad gnr. 9, Sola kommune, Rogaland. Id 181059, 181058, 181057, 179817, 213345, 114910, 180081, 191440, 178597. *Oppdragsrapport 2023/16*, Arkeologisk museum, UiS.

Fyllingen, H. 2012. Arkeologisk utgravning på Jåsund gnr.1, bnr. 6, 10, 19/20 & 27. Sola kommune. Rogaland. Oppdragsrapport 2012/22. Universitetet i Stavanger.

Griffin, K. & Sandvik, P.U. (1989). *Fruktar, frø og andre makrofossiler: funksjoner og aktiviteter belyst gjennom analysar av jordprøver* (Fortiden i Trondheim bygrunn: Folkebibliotekstomten. Meddelelser: 19). Riksantikvaren, Utgravningskontoret for Trondheim.

Helliesen, T. 1901 . Stavanger museums Aarshefte

Jacomet, S. (2006). *Identification of cereal remains from archaeological sites*. Archaeobotany lab, IPAS, Basel University.

Jensen, C.E. (2012). Åkerugraset. *Frå haug ok heidni*, 3(2012), 42-49.

Katz, N.Ya., Katz, S.V. & Kipiani, M.G. (1965). *Atlas and keys of fruits and seeds occurring in the Quaternary deposits of the USSR*. Nauka.

Katz, N.Ya., Katz, S.V. & Skobeyeva, E.I. (1977). *Atlas of Plant Remains in Peat*. Nedra.

Korsmo, E., Videm, T. & Fykse, H. (1981). *Korsmos ugrasplansjer*. Landbruksforlaget.

Mossberg, B. & Stenberg, L. (2018). *Gyldendals Store Nordiske Flora*. Gyldendal Norsk Forlag.

Neef, R., Cappers, R.T.J., Bekker, R.M., Boulous, L., Dinies, M., Ertuğ, Z.F., Keller, N., Lahitte, M., Meulenbeld, G.J. & Zhu, Y.P. (2012). *Digital Atlas of Economic Plants in Archaeology*. Barkhuis & Groningen University Library.

Prösch-Daniselsen, L. (2006). *Sea-level studies along the coast of southwestern Norway. With emphasis on three short-lived Holocene marine events* (AmS-Skrifter 20). Arkeologisk museum i Stavanger.

Veen, M., van der, (2007). Formation processes of desiccated and carbonized plant remains – the identification of routine practice. *Journal of Archaeological Science* 34 (2008), 968-990.

Viklund, K. (2004). Hallands tidiga odling. I L. Carlie, (Red.), *Hållplatser i det förgångna: artiklar med avstamp i de arkeologiska undersökningarna för Västkustbanans dubbelspår förbi Falkenberg i Halland* (Landskap I förändring Vol. 6). Hallands läns museer.

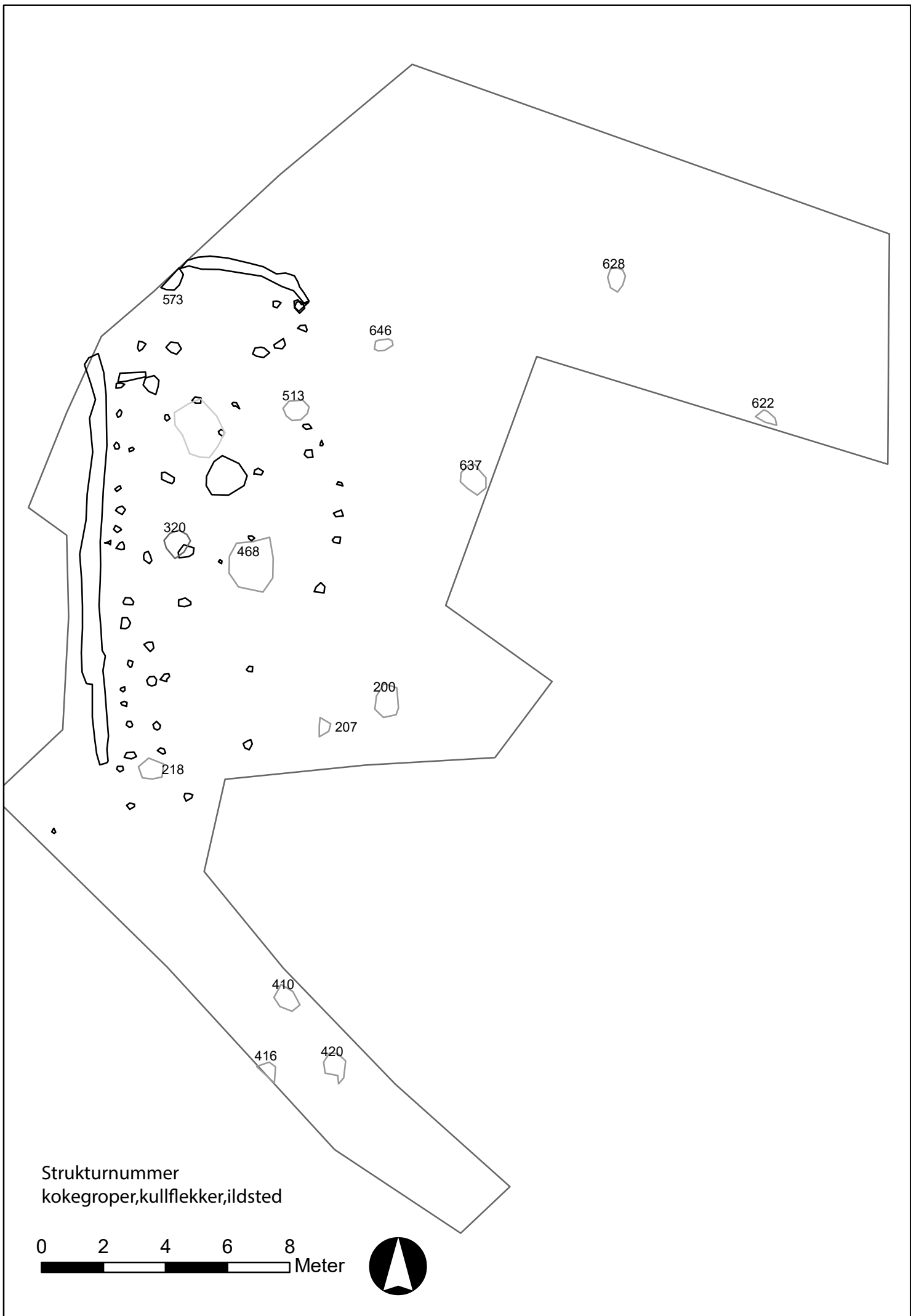
Williams, D. (1973). Flotation at Siraf. *Antiquity*, 47(188), 288-292.

Vedlegg

- Strukturliste
- Plantegning av hus med strukturnummer
- Plantegning av kokegroper, kulleflekker og groper med strukturnummer
- Katalogtekster
- Naturvitenskaplig prøveliste
- 14C laborierapport

437	Stolpehu II											
442	Stolpehu II											
448	Stolpehu II	rund	25	27	8	bu	et	avrund et	sand silt	Grey	Takbærende stolpe. Mørk grå silig sand .	
453	Avskrevet		0	0	0							
459	Stolpehu II	rund	15	15	9	bu	et	rund	sand silt stein	Brown	Mørk rødbrun siltig sand med en del mibnder stein.	
463	Stolpehu II										Takbærende stolpe. Ikke undersøkt.	
468	Kokegrop										Datert 364-423 e.Kr.	
477	Stolpehu II											
482	Stolpehu II											
487	Stolpehu II											
492	Stolpehu II											
497	Stolpehu II											
502	Stolpehu II											
507	Stolpehu II											
513	Kokegrop											
521	Stolpehu II										Takbærende stolpe. Ikke undersøkt.	

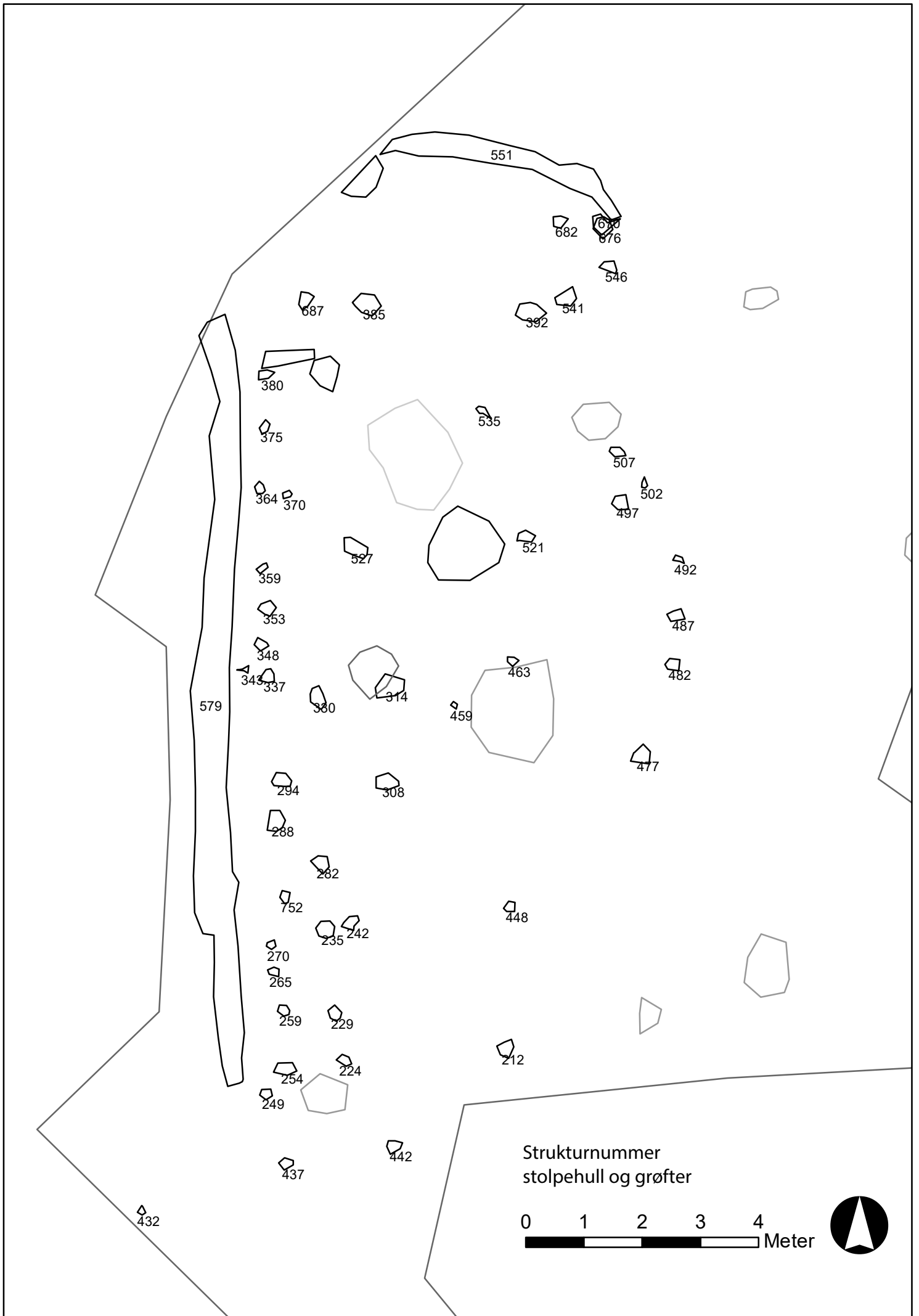
637	Kokegro p										
646	Kokegro p										
670	Stolpehu II										
676	Stolpehu II										
682	Stolpehu II										
687	Stolpehu II	rund	32	34	21	skrå	rett	flat	sand silt stein	Gråbru n	Stolpehullet 687 ligger opp til feltets sjaktvegg og flere skoningssteiner er synlige inne i veggen. Flere steiner er synlig i plan og i profilen er en skoningsstein er også synlig til Høyre i profilen og en i bunnen. Stolpehullets fyll er gråbrun siltig sand med fast konsistens. Undergrunnen er lysere sand.
693	Avskrev et		15	16	4						Avskrevet, mest sannsynligvis et lite steinopptrekk. Kun 4 cm dypt, brun siltig sand med noen småretter og det ligger også en del steiner rundt i område.
701	Avskrev et	rund	14	14	3					Brun	Mulig steinopptrekk
706	Lag_lag	ujevn	39	56	6	ujev n	ujevn	ujevn	sand silt	Gråbru n	I plan har laget en ujevn hjertelignende form og i profil en ujevn avrundet og buet form. Fyllet er gråbrunt til mørk gråbrunt i farge med fast konsistens og det er synlige mørke kullflekker i fyllet. Tolket som lag, mulig bunnrest eller utvaskingslag fra gulvlag eller lignende fra hus.
713	Lag_lag	avlan g	40	81	5	ujev n	ujevn	ujevn	silt sand stein	Gråbru n	Tolket som lag, mulig rest eller utvaskingslag fra gulvlag eller lignende fra hus. Gråbrun siltig sand med middels fast konsistens. Flere steiner synlig i plan og under snitting. Undergrunn er lysere brun sand.

Strukturnummer
kokegroper, kullflekker, ildsted

0 2 4 6 8
Meter

S14614/1-7

Gravfunn fra vikingtid fra MYKLEBUST (3/17), SOLA K., ROGALAND.

1) Bryne rektangulært tverrsnitt av bergart.

6 cm langt , 1,5 cm bredt fragment av bryne.

Funnet i topp av grav A 728.

2) Spinnehjul rett basis, hvelvet topp av kleber.

3,7 cm stort spinnehjul.

Funnet på 20 cm dybde i grav A728.

3) Nål av bronse.

Tynn fint formet nål i bronse/kobberlegering. Funnet er på konservering og ikke ferdig katalogisert.

Funnet under opprensing i bunn av grav A728.

4) Sigd av jern.

En sigd i jern. Gjenstander er på konservering og ikke ferdig katalogisert.

Funnet i bunn av gravens NV hjørne.

5) Nagle av jern. Antall: 3.

Tre nagler i jern. Gjenstandene er på konservering og ikke ferdig katalogisert.

Funnet løst i massene i graven 20-25 cm dybde.

6) Jernfragment av jern.

Ukjent gjenstand i jern. Gjenstanden er på konservering og ikke ferdig katalogisert.

A728

7) Makrofossilprøve .

2022/65 -6. Tatt i bunn av grav.

Funnomstendighet: Arkeologisk utgravning Arkeologisk utgravning Det ble påvist et tre-skipet langhus fra før-romersk jernalder, kokegroper fra før-romersk jernalder og romertid (S14615) samt en grav fra vikingtid. Det ble påvist rester etter en trekiste/kammer og det var stolpehull i bunn av nedgravningen.

Orienteringsoppgave: Lokaliteten ligger i dyrket mark, på grensen mellom gårdene Jåsund og Myklebust, på nordtuppen av Tananger.

Kartreferanse/-koordinater: Projeksjon: EU89-UTM; Sone 32, N: 6539611, Ø: 304067.

LokalitetsID: 286181.

Funnet av: Hilde Fyllingen.

Funnår: 2022.

Katalogisert av: Hilde Fyllingen.

S14615/1-5

Boplassfunn fra eldre jernalder fra MYKLEBUST (3/17), SOLA K., ROGALAND.

1) Leirkar av keramikk. Antall fragmenter: 2

To leirkarskår av finmagret gods.

Funnet i stolpehull AS 385 og kokegrop AK420. Begge anlegg er 14C datert til før-romersk jernalder.

2) Leirkar av keramikk. Antall fragmenter: 28

Tjueåtte leirkarskår fra samme kar. Skårene varierer i størrelse fra 1 til 5 cm. Tykkelse på godset er 0,7 cm. Finmagret mørk gods. To randskår med avflatet rand og svakt markert hals. Stammer trolig fra et hankekar.

Funnet i kokegrop 468 14C datert til yngre romertid.

3) Avslag av flint. Antall fragmenter: 1

Ett avslag i flint. Avslaget ser ut til å være importflint.

Funnet i stolpehull AS385

4) Ildslagningsstein av kvarts.

Funnet i kokegrop AK 468, 14C datert til yngre romertid.

5) Makrofossilprøve . Antall: 10.

Ti makrofossilprøver tatt fra stolpehull, grøfter og kokegroper.

2022/65-1 -5, 7-11. Prøve 2 fra stolpehull 242 , prøve 4 fra vegggrøft 579 og prøve 8 fra kokegrop 420 datert til før-romersk jernalder. Prøve 9 fra kokegrop 468 datert til romersk jernalder.

Funnomstendighet: Arkeologisk utgravning Det ble påvist et tre-skipet langhus fra før-romersk jernalder, kokegroper fra før-romersk jernalder og romertid samt en grav fra vikingtid (S14614).

Orienteringsoppgave: Lokaliteten ligger i dyrket mark, på grensen mellom gårdene Jåsund og Myklebust, på nordtuppen av Tananger.

Kartreferanse/-koordinater: Projeksjon: EU89-UTM; Sone 32, N: 6539604, Ø: 304069.

LokalitetsID: 286181.

Funnet av: Hilde Fyllingen.

Funnår: 2022.

Katalogisert av: Hilde Fyllingen.

National Laboratory for Age Determination										
14C Result Report										
Elin Hamre		elin.hamre@uis.no	Measurement references:			Calibration references:				
Universitetet i Stavanger, Arkeologisk Museum			Seiler et al., Radiocarbon 61(6), 2019			OxCal v4.4.2 Bronk Ramsey (2020); r:5				
Peder Klows gate 30A						Atmospheric data from Reimer et al (2020)				
4010 Stavanger										
	Sample Name	Fraction	14C content (pMC)	14C Age (rounded)	d13C (from AMS system)	Calibrated Age Ranges	% C	mg C	Fraction Yield (%)	14C Age (not rounded)
TRa-21048	2022/65-02	alkali residue	74.30 ± 0.16	2385 ± 20	-28.9 ± 0.3 ‰	68.3% probability 474BC (37.5%) 433BC 424BC (30.8%) 401BC 95.4% probability 516BC (95.4%) 398BC	61	1,5 2	42	2386 +18/-18 BP

